

Förbandsbesöksrapport

Helikopterflottiljen (Hkpflj)

24 november 2022

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspliktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspliktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntrar vi även andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden. Pliktrådet strävar efter att bidra till att förbanden kan utbilda starka krigsförband.

Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Denna rapport delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktion inom Försvarsmakten genom VIDAR. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet.

Pliktrådets besökare:

Hampus Gillström

Andreas Ottosson

Innehållsförteckning

Information om förbundet	3
Spontana intryck.....	3
Organisation	3
Arbetsmiljö och säkerhet.....	3
Fysisk belastning.....	3
Psyisk hälsa	4
Försvarshälsan.....	4
Attityder och jargong.....	4
Utrustning	4
Avbruten utbildning	4
Resor	4
Boendemiljö och vistelseutrymmen	4
Hållbarhet.....	4
Medinflytande	5
Information och mönstring	5
Meningsfull fritid	5
Soldathem	5

Information om förbandet

Hkpflj har verksamhet på flera orter men förbandsledningen utgår från Linköping. Flygbana och de flesta jobbar inne på Malmen, medan värnpliktsutbildning till största del bedrivs på P4 Kvarn skjutfält, tillhörande Skövde garnison. Kvarn ligger ca 30 minuter utanför Linköping med bil och är ett skjutfält med god infrastruktur. Även MSS utbildar kadetter där.

Spontana intryck

Pliktrådet upplever att det bedrivs en bra värnpliktsutbildning på Kvarn, men att organisationen har mycket att utvecklas i. De värnpliktiga är nöjda över sin utbildning. Förbandet upplever utmaningar i att möta utbildningskraven inför centrala befattningsutbildningar som startar tidigare än önskat. Detta har lett till att utbildningstempot behövs öka vilket gjort att de värnpliktiga har haft långa perioder utan ledighet inne på förbandet. En vanlig cykel på förbandet har varit tolv dagar tjänst och två dagar ledigt. Därtill har de haft väldigt mycket kvällstjänst. Framöver kommer det vara lugnare dagar och även kortare perioder inne på förbandet alternativt längre ledighet.

Organisation

På plutons- och kompanivå har det varit mycket problematik med personal där många har försvunnit strax innan inryck. Detta medgav strukturella utmaningar då man under den grundläggande militära utbildningen omorganiserade tre plutoner till två.

Fördelat på de nuvarande tre plutonerna efter GMU, är det ca 90 värnpliktiga varav 11 stycken är kvinnor. De flesta plutonsbefäl är nya i befattningen och har inte erfarenhet av värnpliktsutbildning sedan innan. Detta har bland annat medfört stora brister i kommunikation mellan och inom, befälslagen. Bristen på kommunikation har gjort att de värnpliktiga upplever arbetsmiljön som rörig stora delar av tiden. Förtroendet till befälen, och Forsvarsmakten i sin helhet, har även sjunkit som följd av detta. Problemet är känt på såväl kompani- som på basenhetsnivå, cheferna är även väldigt öppna med att detta är något de jobbar på att förbättra. Enligt de värnpliktiga har det också förbättrats den senare tiden, vilket Pliktrådet hoppas fortsätta mot det bättre.

Arbetsmiljö och säkerhet

Pliktrådet uppmärksammar att bristen på kommunikation kan leda till säkerhetsproblem i samband med skjutningar och liknande, där värnpliktiga är osäkra på vad som gäller. I övrigt genomför förbandet utbildning och övningar med mycket stort säkerhetstänk och värnpliktiga påpekar att de "aldrig varit osäkra under en övning".

Fysisk belastning

Den fysiska belastningen upplevs av värnpliktiga ha varit anpassad, med progressiv upptrappning enligt belastningstrappan. Förbandet sticker ut då de ännu inte haft något utbildningsavbrott till följd av fysiska skador. Ett uppmärksammande var att utbildningskontroll Pegasus, med lång marsch med stridsutrustning och stridspackning genomfördes utan särskild övning i detta sedan tidigare.

Psykisk hälsa

Den psykiska hälsan är god hos de värnpliktiga på förbandet. De har en värnpliktskonsulent som finns för samtalsstöd. Konsulentens telefonnummer finns uppsatt på en anslagstavla där värnpliktiga själva kan ta kontakt. Det finns även tillgång till psykolog hos Försvarshälsan på Hkpflyj Malmen.

Försvarshälsan

Vi träffade tyvärr inte någon representant från försvarshälsan under besöket. Försvarshälsan på Kvarn tillhör Skövde garnison, men understödjer och har ett bra samarbete med Försvarshälsan Hkpflyj. De värnpliktiga upplever att Försvarshälsan på Kvarn fungerar bra, förtroendevalda berättar att försvarshälsan alltid följer upp besök efter man varit där på undersökning.

Attityder och jargong

Jargongen upplever de värnpliktiga som bra, såväl som mellan befäl och värnpliktig och värnpliktiga mellan. De berättar dock att i början av utbildningsåret hade det varit en del problem, men som snabbt blev bättre.

Utrustning

Vid inryck hade förbandet problem med att få ut aktiva hörselkåpor men det lyckades efter några veckor redas ut och samtliga värnpliktiga ska ha fått ut dem nu. De skyddsglasögon värnpliktiga använder är skyddsglasögon 08, som ser ut som simglasögon. Glasögonen har en tendens att enkelt imma igen och är svåra att se med. Under skarpskjutningar när detta skett har värnpliktiga fått tipset att ta av dem, vilket då Pliktrådet ställer sig frågande till varför de ens har skyddsglasögon.

Även små storlekar i uniformerna är ett problem samt att underkläder till kvinnor inte håller det mått som önskas när de ska bäras varje dag.

Avbruten utbildning

På Hkpflyj har de endast haft 3 avbrutna utbildningar av vilka två aldrig kom till inryck och den tredje avbröts av psykiska själ redan första veckan.

Resor

De flesta upplever att resorna fungerar på ett bra sätt. En del upplever dock att resorna är bokade dåliga tider och tar betydligt mycket längre tid än de ska göra. Förbandet kommer efter juledigheten att dela ut resekort till värnpliktiga för att underlätta resebokningarna.

Boendemiljö och vistelseutrymmen

Kasernen de värnpliktiga bor i är relativt nybyggd och fräsch. Adjutanten berättar dock att byggnaden är felbyggd och därför sätter sig, om man exempelvis öppnar ett fönster för länge kan det bli svårt att stänga då byggnaden har rört på sig.

Hållbarhet

Pliktrådet uppmärksammar att det finns återvinning utanför kasern och även någon typ av sortering inne på varje logement.

Medinflytande

Medinflytandesystemet fungerar bra på Hkpflj, de värnpliktiga upplever att de får ut mycket av plutonens timme. Värnpliktiga hade dock önskat att kunna få mer och snabbare svar på frågor som ställs under timmen. Helgen innan Pliktrådets besök hade en första förbandsnämnd ägt rum och såväl förbandsledningen som värnpliktiga hade upplevt att den hade varit bra. Tyvärr hade val av huvudförtroendeperson, huvudskyddsassistent eller huvudrepresentant för NVK inte genomförts innan Huvudförtroendekonferensen, som ägde rum samma helg. Lokalt medinflytande ansvarig (LMA) på förbandet träffade vi tyvärr inte.

Nätverk värnpliktig kvinna (NVK) systemet hade inte kommit igång än men det arbetades nu på att starta upp det inom kort med hjälp av Nätverk officer anställd kvinna (NOAK).

Information och mönstring

Från förbandets sida har man en stor önskan om att förbättra befattningsbeskrivningarna för att lättare få värnpliktiga att förstå vad det är de kommer göra under sin värnpliktsutbildning. Förbandsledningen önskar att man på högre instans ser över hur kommunikationen idag först angående de olika befattningsutbildningarna, då det idag inte fungerar efter önskad effekt. Förbandet fick exempelvis veta att de värnpliktiga som skulle utbildas mot befattningen markmekaniker inte kunde delta i den utbildningen då den började bara några veckor efter inryck. Markmekanikerna kommer nu istället bli flygmekaniker.

De värnpliktiga upplever dock att överlag har informationen fungerat bra.

Meningsfull fritid

Kvarn ligger långt ifrån något typ av samhälle vilket gör att det blir svårt för de värnpliktiga att ha någon meningsfull fritid utanför området. Soldathemmet anordnar dock ibland evenemang för de värnpliktiga samt har öppet kvällstid. De värnpliktiga har inte haft mycket ledig tid än så länge utan haft kvällstjänst större delen av tiden. Det ska även finnas en ny fin idrottshall att använda.

Soldathem

Vi kom tyvärr inte in på soldathemmet då det var stängt under besöket på Kvarn. Adjutanten berättade dock att han jobbar tillsammans med soldathemmet på att kunna få möjlighet att sälja snacks, drickor och andra kioskliknande varor kvällstid när markan är stängd. Samma vecka som Pliktrådet besökte Hkpflj hade soldathemmet bjudit på julfika.

Avslutning

Pliktrådet vill tacka för ett bra planerat besök med många givande möten. Vi upplever att förbandet är medvetna om de svårigheter de står inför och att dessa även tas i beaktning. Vi vill även tacka kvartermästaren för att ha kört runt oss under dagen. Pliktrådet ser fram emot ett fortsatt bra samarbete med Hkpflj.

Tack för ett givande besök,

PLIKTRÅDET

Plikträdet 2022/2023

Hampus Gillström

070 – 848 59 91

Andreas Ottosson

070 – 848 61 84

www.piktradet.se

info@pliktradet.se